

Andrzej Gołąb

"O pojęciach sentymentalizmu i preromantyzmu w nauce o literaturze", Witold Kowalczyk, "Przegląd Humanistyczny" nr 8 (1979) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 24/1-2 (79-80), 376

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ KOTARSKA Jadwiga: Erotyk staropolski. Inspiracje i odmiany. Wrocław 1980, Oss., PAN Kom. Nauk o Lit. Polskiej. Rozprawy Literackie 30. Z Prac IFP UG, ss. 263, zł 50,-

Współistnienie w literaturze staropolskiej różnych wzorców liryki miłosnej skłoniło autorkę do ujęcia typologicznego, ze szczególnym uwzględnieniem sfery inspiracji. Wybór, zakres i sposób adaptacji tradycji literackiej, oddziaływanie czynników natury pozaartystycznej i związane z tym modele przeżyć erotycznych, kreowane ideały kobiety, cechy warsztatu poetyckiego, pozwalają wyróżnić pięć odmian erotyku staropolskiego: "petrar- kizujący", "popularny", "konceptystyczny", "sarmacki" i "poboż- ny".

BP/79/80/61

A.K.

/II/ KOWALCZYK Witold: O pojęciach "sentymentalizmu" i "preromantyzmu" w nauce o literaturze. "Przegląd Humanis- tyczny" 1979 nr 8 s. 97-110.

Autor omawia najważniejsze propozycje badawcze dotyczące rozumienia pojęć "sentymentalizmu" i "preromantyzmu" w publika- cjach polskich, rosyjskich i zachodnich uczonych. Generalne wnioski wynikające z dokonanego przeglądu sprowadzają się do następujących twierdzeń: a) stosunek sentymentalizmu do preroman- tyzmu przedstawia wszelkie możliwe kombinacje z tendencją do kwestionowania przydatności obu pojęć w ogóle; b) przypisywane im granice chronologiczne są płynne i zmienne; c) proponowane definicje obejmują zjawiska z różnych płaszczyzn: literackiej, estetycznej, socjologicznej, filozoficznej itd.; d) utrudniają syntezy różne metodologie i brak jednolitych kryteriów struktu- ralnych; e) istnieje pilna potrzeba badań uściślających związku sentymentalizmu z rokokiem, preromantyzmu z oświeceniem, senty- mentalizmu z klasycyzmem.

BP/79/80/62

An.G.